

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
 28 серпня 2025 р., протокол № 07
 Голова Вченої ради
 _____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
 спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
 освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
 факультет бізнесу та сфери обслуговування
 кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних систем в
управлінні та обліку
 25 серпня 2025 р., протокол № 07

Завідувач кафедри
 _____ Сергій ЛЕГЕНЧУК

Гарант освітньо-професійної
 програми
 _____ Ірина ЖИГЛЕЙ

Розробник: д.е.н., проф., проф. кафедри інформаційних систем в управлінні та
обліку ЖИГЛЕЙ Ірина

Житомир
 2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування», затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025 р., протокол № 07.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОКЗ2- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”	обов’язкова	
Модулів –1	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2/1к	2/1к
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3/1к	3/1к
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних 5, самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»		

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми здобуття вищої освіти – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Облік та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з бухгалтерського обліку, оподаткування та митного оформлення зовнішньоекономічних операцій, зокрема з експорту, імпорту товарів і послуг, валютних операцій та розрахунків.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття навичок щодо оцінки операцій в іноземній валюті в бухгалтерському обліку, оподаткуванні та митному оформленні;
- опанування облікових, податкових та митних аспектів здійснення операцій в іноземній валюті, в тому числі імпортних та експортних операцій;
- формування практичних навичок обліку та оподаткування операцій з купівлі-продажу іноземної валюти та розрахунків за відрядженнями за кордон.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на розвиток здатності студентів до критичного аналізу інформації щодо здійснення операцій в іноземній валюті, прийняття обґрунтованих рішень в умовах складних ситуацій, що виникають при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, та забезпечення відповідності відображення зовнішньоекономічних операцій вимогам облікового, податкового, митного та іншого законодавства, а також формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»:

ЗК01. Здатність вчитися та опановувати сучасні знання.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Програма навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОКЗ2- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, шляхом включення актуальних тематик сталого розвитку у теми занять та індивідуальні завдання. Зокрема:

– в розвиток ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» освітня компонента сприяє розвитку стійких економічних систем, забезпеченню прозорості фінансових операцій та зміцненню національної економіки через ефективне управління зовнішньоекономічними операціями. Це допомагає студентам зрозуміти важливість точного обліку й відповідного оподаткування для досягнення економічної стабільності, створення робочих місць та забезпечення довгострокового економічного зростання;

– в розвиток ЦСР 17 «Партнерство заради стійкого розвитку» освітня компонента сприяє підвищенню фінансової прозорості на міжнародному рівні та вдосконаленню механізмів управління. Це підтримує міжнародну співпрацю через створення взаємовигідних умов для бізнесу, розвиток експорту та імпорту, що є важливим аспектом глобальної партнерської взаємодії.

Загалом, освітня компонента «Облік та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» є складовою підготовки фахівців, здатних працювати в умовах глобалізованої економіки, що відповідає стратегічним завданням досягнення сталого розвитку та міжнародної співпраці.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»:

ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРО3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРО5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРО6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРО7. Знати механізми функціонування бюджетної та податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: вербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальні засади обліку і оподаткування операцій, виражених в іноземній валюті

Тема 1. Загальні підходи до оцінки операцій в іноземній валюті в бухгалтерському обліку та оподаткуванні (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, ЗК10, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР06, ПР07)

- 1.1. Операції в іноземній валюті та пов'язані з ними поняття
- 1.2. Оцінка операцій в іноземній валюті відповідно до нормативних документів з бухгалтерського обліку та оподаткування
- 1.3. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку та оподаткуванні

Тема 2. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з купівлі-продажу іноземної валюти та здійснення розрахунків з нерезидентами (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР07)

- 2.1. Особливості відкриття та використання рахунків в банках в іноземній валюті
- 2.2. Загальні засади здійснення операцій з торгівлі іноземною валютою
- 2.3. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з купівлі іноземної валюти
- 2.4. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з продажу іноземної валюти
- 2.5. Основні форми розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та їх відображення в бухгалтерському обліку

Тема 3. Загальні засади документування, обліку та оподаткування експортно-імпортних операцій (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР07)

- 3.1. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту та його вплив на облік та оподаткування експортно-імпортних операцій
- 3.2. Загальні засади здійснення експортно-імпортних операцій та митного оформлення вантажів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

Змістовий модуль 2. Митне оформлення, оподаткування та облік експортно-імпортних операцій

Тема 4. Бухгалтерський облік, оподаткування та митне оформлення операцій з імпорту товарів (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР06, ПР07)

- 4.1. Митне оформлення операцій з імпорту товарів
- 4.2. Оподаткування операцій з імпорту товарів
- 4.3. Бухгалтерський облік операцій з імпорту товарів

Тема 5. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з імпорту послуг (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР07)

- 5.1. Оподаткування операцій з імпорту робіт, послуг
- 5.2. Бухгалтерський облік операцій з імпорту робіт, послуг

Тема 6. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту товарів (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР06, ПР07)

- 6.1. Митне оформлення операцій з експорту товарів
- 6.2. Оподаткування операцій з експорту товарів
- 6.3. Бухгалтерський облік операцій з експорту товарів

Тема 7. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту послуг (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР07)

- 7.1. Оподаткування операцій з імпорту робіт, послуг
- 7.2. Бухгалтерський облік операцій з імпорту робіт, послуг

Тема 8. Облік та оподаткування розрахунків за відрядженнями за кордон (ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК04, ПР02, ПР03, ПР05, ПР07)

- 8.1. Нормативне забезпечення службових відряджень в межах України та за кордон
- 8.2. Бухгалтерський облік операцій з видачі авансу на відрядження за кордон
- 8.3. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій із затвердження витрат за відрядженнями за кордон

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Загальні засади обліку і оподаткування операцій, виражених в іноземній валюті								
Тема 1. Загальні підходи до оцінки операцій в іноземній валюті в бухгалтерському обліку та оподаткуванні	11	2	4	5	11	1	1	9
Тема 2. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з купівлі-продажу іноземної валюти та здійснення розрахунків з нерезидентами	11	2	4	5	11	1	1	9
Тема 3. Загальні засади документування, обліку та оподаткування експортно-імпортних операцій	11	2	2	7	13	-	-	13
Модульний контроль 1	2	-	2	0	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	35	6	12	17	35	2	2	31
Змістовий модуль 2. Митне оформлення, оподаткування та облік експортно-імпортних операцій								
Тема 4. Бухгалтерський облік, оподаткування та митне оформлення операцій з імпорту товарів	11	2	4	5	11	1	1	9
Тема 5. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з імпорту послуг	11	2	4	5	11	1	1	9
Тема 6. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту товарів	11	2	4	5	11	1	1	9
Тема 7. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту послуг	10	2	2	6	11	1	1	9
Тема 8. Облік та оподаткування розрахунків за відрядженнями за кордон	10	2	4	4	11	-	-	11
Модульний контроль 2	2	-	2	0	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	55	10	20	25	55	4	4	47
ВСЬОГО	90	16	32	42	90	5	5	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Загальні засади обліку і оподаткування операцій, виражених в іноземній валюті			
	Тема 1. Загальні підходи до оцінки операцій в іноземній валюті в бухгалтерському обліку та оподаткуванні	4	1
	Тема 2. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з купівлі-продажу іноземної валюти та здійснення розрахунків з нерезидентами	4	1
	Тема 3. Загальні засади документування, обліку та оподаткування експортно-імпортних операцій	2	-
	Модульний контроль 1	2	-
Змістовий модуль 2. Облік і оподаткування експортно-імпортних операцій			
	Тема 4. Бухгалтерський облік, оподаткування та митне оформлення операцій з імпорту товарів	4	1
	Тема 5. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з імпорту послуг	4	1
	Тема 6. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту товарів	4	1
	Тема 7. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту послуг	2	1
	Тема 8. Облік та оподаткування розрахунків за відрядженнями за кордон	4	-
	Модульний контроль 2	2	-
РАЗОМ		32	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Загальні засади обліку і оподаткування операцій, виражених в іноземній валюті			
1	Тема 1. Загальні підходи до оцінки операцій в іноземній валюті в бухгалтерському обліку та оподаткуванні Національні та міжнародні стандарти, що регулюють облік операцій в іноземній валюті Методи переоцінки операцій в іноземній валюті	5	9
2	Тема 2. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з купівлі-продажу іноземної валюти та здійснення розрахунків з нерезидентами Нормативне регулювання операцій з торгівлі іноземною валютою в Україні Порядок документування операцій з купівлі-продажу валюти Вплив валютних операцій на податкові зобов'язання підприємства	5	9
3	Тема 3. Загальні засади документування, обліку та оподаткування експортно-імпорتنних операцій Правила Інкотермс та їх вплив на облік та оподаткування Документальне оформлення експортно-імпорتنних операцій (митні декларації, товаросупровідні документи, інвойси тощо).	7	13
Змістовий модуль 2. Облік і оподаткування експортно-імпорتنних операцій			
	Тема 4. Бухгалтерський облік, оподаткування та митне оформлення операцій з імпорту товарів Витрати, пов'язані з митним оформленням імпорتنних товарів, та їх відображення в обліку. Особливості визначення митної вартості товарів Пільги з оподаткування ПДВ при здійсненні операцій з імпорту товарів	11	9
	Тема 5. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з імпорту послуг Визначення місця надання послуг для цілей ПДВ Відмінності між обліком імпорту послуг і товарів Відмінності між оподаткуванням імпорту послуг і товарів	11	9
	Тема 6. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту товарів Специфіка відображення доходів від експорту товарів у бухгалтерському обліку: дата визнання Порядок документального оформлення операцій з експорту товарів	11	9
	Тема 7. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з експорту послуг Визначення місця надання послуг для цілей ПДВ Відмінності між обліком експорту послуг і товарів Відмінності між оподаткуванням експорту послуг і товарів	11	11
	Тема 8. Облік та оподаткування розрахунків за відрядженнями за кордон Порядок документального оформлення відряджень за кордон Норми добових для працівників бюджетної сфери, які перебувають у відрядженні за кордоном	11	9
РАЗОМ		42	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

7. Індивідуальні самостійні завдання

Модуль 1

Завдання 1. Підготувати детальний огляд нормативних документів, що регулюють облік та оподаткування операцій в іноземній валюті в Україні. Проаналізувати, як ці документи впливають на облік і оподаткування валютних операцій.

Відобразити в обліку умовну ситуацію з нарахування курсових різниць різними методами та відобразити вплив на фінансовий результат підприємства.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунок 79.

Завдання 2: Провести аналіз реальних умов ринку купівлі-продажу валюти та запропонувати оптимальну облікову політику для підприємства, що активно здійснює валютні операції.

Розробити приклад бухгалтерського обліку та оподаткування операцій з купівлі (продажу) іноземної валюти для підприємства.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунки 333, 334.

Завдання 3. Розробити Положення про відрядження на умовному підприємстві та інструкцію для підприємства щодо обліку та оподаткування витрат на відрядження за кордон. Описати необхідні документи та облікові проводки на умовному прикладі.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунок 372.

Провести аналіз впливу валютних курсів на витрати під час закордонних відряджень та запропонувати методи мінімізації фінансових ризиків.

Завдання 4. Розробити структуру зовнішньоекономічного контракту з точки зору бухгалтерського обліку та оподаткування (або покупця, або продавця). Описати, як різні положення контракту можуть вплинути на облік та оподаткування операцій.

Завдання 5. Провести аналіз митного оформлення вантажів у рамках експортних (або імпорتنних) операцій. Описати бухгалтерські та податкові аспекти цих операцій.

Завдання 6. Підготувати практичний кейс, що включає всі етапи бухгалтерського обліку та оподаткування імпорту товарів. Включити розрахунок ПДВ, митних зборів та інші супутні витрати.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунки 632, 371

Дослідити основні проблеми та ризики митного оформлення, обліку та оподаткування імпорту товарів, запропонувати шляхи їх вирішення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

Завдання 7. Підготувати практичний кейс, що включає всі етапи бухгалтерського обліку та оподаткування імпорту послуг. Включити розрахунок ПДВ (за наявності) та інші супутні витрати.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунки 632, 371

Завдання 8. Підготувати практичний кейс, що включає всі етапи бухгалтерського обліку та оподаткування експорту товарів. Включити розрахунок ПДВ, митних зборів та інші супутні витрати.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунки 362, 681.

Дослідити основні проблеми та ризики митного оформлення, обліку та оподаткування експорту товарів, запропонувати шляхи їх вирішення.

Завдання 9. Підготувати практичний кейс, що включає всі етапи бухгалтерського обліку та оподаткування експорту послуг. Включити розрахунок ПДВ (за наявності) та інші супутні витрати.

Відобразити на схемі рахунків бухгалтерського обліку рахунки 362, 681.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної та податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання наукових статей (за бажанням студента))

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної та податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 2		
Виконання завдань під час навчальних занять	42	42
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ¹	18	18
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали)	20	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

¹Зарахування балів за виконання та захист індивідуального самостійного завдання здійснюється за умови, що здобувач вищої освіти набрав не менше 50% від максимальної кількості балів, які передбачені для даного виду роботи, тобто не менше 9 балів

В кожному модулі студенти можуть отримати додаткові – заохочувальні бали за виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт, до включається до поточного завдань під час навчальних занять

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали)

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів
Перемога та участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	5 (3)
Участь у грантах, науково-дослідних проектах	2
Підготовка наукових статей	5
Підготовка тез доповідей наукових конференцій	4
Участь у засіданнях наукового гуртка	2
Участь у вебінарах професійних організацій та стейкхолдерів	2
Разом	20

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях та участь у дискусії	8	8
Виконання тестових завдань	13	17
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	13	17
Виконання домашніх завдань	8	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	42	42

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20	-
Виконання завдань модульного контролю 2	20	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
МОДУЛЬ 1		
1	Аванс на відрядження	Travel Advance
2	Валютний курс	Exchange Rate
3	Експорт послуг	Export of Services
4	Експорт товарів	Export of Goods
5	Експортно-імпорتنі операції	Export-Import Operations
6	Звіт про витрати на відрядження	Travel Expense Report
7	Звіт про фінансові результати	Income Statement
8	Зовнішньоекономічний контракт	Foreign Trade Contract
9	Імпорт послуг	Import of Services
10	Імпорт товарів	Import of Goods
11	Іноземна валюта	Foreign Currency
12	Купівля іноземної валюти	Purchase of Foreign Currency
13	Курсові різниці	Exchange Differences
14	Митне оформлення	Customs Clearance
15	Облікова політика	Accounting Policy
16	Операції в іноземній валюті	Foreign Currency Transactions
17	Оподаткування	Taxation
18	Продаж іноземної валюти	Sale of Foreign Currency
19	Ризик валютних операцій	Currency Risk
20	Службове відрядження	Business Trip
21	Фінансова звітність	Financial Reporting

12. Рекомендована література

Основна література

1. Жиглей І.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. для студ. закладів вищ. освіти екон. спец. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. – 400 с. (розміщено на Освітньому порталі Державного університету «Житомирська політехніка»)

2. Зовнішньоекономічна діяльність : облік, контроль та оподаткування [навчальний посібник] / Л.В. Кононенко, О.А. Магопєць, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за заг.редакцією док. екон. наук, професора Н.С. Шалімової. Кривпівницький: ЦНТУ, 2023. 547 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/31e82425-2ed2-4897-b552-8d648f1a5105/content>

3. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці: Технодруку, 2021. 100 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3031/1/Посібник%20ОіО%20ЕД%20Танасієва%20М.М.2021.pdf>

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

5. Про затвердження НПСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»: Наказ Міністерства фінансів України № 193 від 10.08.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.04- 05.01/071.00.1/Б/ОК32- 1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

Допоміжна література

1. Жиглей І.В., Осіпчук Д.С. Експорт товарів та послуг: спільні та відмінні риси обліку та оподаткування. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 4 (90). С. 148-154 URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2019-4\(90\)-148-154](https://doi.org/10.26642/ema-2019-4(90)-148-154)
2. Жиглей І.В., Тимощук К.В. Лібералізація валютного законодавства: причини та наслідки. Бізнес-інформ. 2019. № 9. С. 22-27. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-9-22-27>
3. Кравченко О. В. К 78 Облік міжнародних операцій : навчальний посібник / О. В. Кравченко, А. В. Дмитренко. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 216 с URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/87500/3/Dmytrenko.pdf>
4. Лучко М.Р. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / М.Р. Лучко, Н.Г. Мельник, С.В. Сисюк. – Тернопіль: ТРНЕУ, 2015. – 356 с.
5. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник / С.О. Кузнецова [та ін.]; заг. ред. С.О. Кузнецова; Харків. торговельно-економ. ін-т Київ. нац. торговельно-економ. ун-ту. – Харків: Іванченко І.С., 2019. – 226 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Освітній портал Житомирської політехніки

2. Вітчизняні періодичні видання з бухгалтерського обліку та оподаткування

www.vobu.com.ua – сайт газети «Все про бухгалтерський облік»
 www.dtkk.com.ua – сайт газети «Дебет-Кредит»
<https://buhplatforma.com.ua/> – сайт газети «Головбух»
<https://i.factor.ua/> – сайт групи компаній «Фактор» («Податки & бухоблік», «Бюджетна бухгалтерія», «Оплата праці», «Кадровику»)

3. Офіційні сайти:

Державної податкової служби України (<https://tax.gov.ua/>)
 Державної митної служби <https://customs.gov.ua/>
 Верховної ради України (<https://www.rada.gov.ua/>)
 Кабінету Міністрів України (www.kmu.gov.ua)
 Національного банку України (www.bank.gov.ua)
 Міністерства фінансів України (<https://www.mof.gov.ua/uk/>)
 Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua)